

I semestertider får diakonin prioritera

Sidan 4

Är kärlek mer än kemi?

Sidan 8

Jag vill inte dö, jag vill leva

Mauri Akkanen lider av Alzheimers sjukdom och kan inte lämnas ensam ens för korta stunder. Hans fru, geriatriskern Sirkka-Liisa Kivelä, har bestämt sig för att Mauri ska få bo hemma så länge som möjligt. **Sidan 6**

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Symboler kräver sina försvarare

FRIDEN LÄGGER sig över en gästhamn. Klockan 21 (eller om de är senfärdiga – några minuter över) går besättningarna på finländska fritidsbåtar och hakar loss den blåvita flaggan i aktern och rullar sedan varsamt ihop den till nästa dag. De blågula hänger däremot kvar, dag och natt.

I en del hamnar ges rentav högtidlig signal, för att ingen ska glömma proceduren. Då undrar de ombord på de blågula båtarna på sin höjd förvirrat om kungen är död – för att citera bitska PQR-förlagets utmärkta hamnguide över Åland.

Flagganekdoten är en allmänbildande pekpinne till ett grannfolk med en mer avslappnad inställning till nationsflaggan än vår. Men guiden har också en syrlig udd, som handlar om det snygga i att kunna visa respekt för en avvikande tradition. Historia och krigsår präglar synen på korsflaggan, som på många sätt ser liknande ut som grannens, men ändå har betydelser med en annan tyngd och skiftning.

I FÖRLÄNGNINGEN handlar det hela om symboler. I Sverige har nationalistiska strömningar på många sätt lyckats kapa flaggsymbolen. Det som en gång var en glad stingpinne i knuten på en röd sommarstugeidyll är i dag är något som många värjer sig en smula för. Svensk, ja, men inte sådan svensk.

Vid millennieskiftet år 2000 gav Svenska kyrkan ut bildpraktverket *Tradition och liv*, som en manifestation över den kristna trons rötter och puls i Sverige. Det var midsommar, nationaldag, tjo-faderittan och lucia för hela slanten.

Femton år senare, när det var dags att uppdatera boken, har förlaget bytt ut en del av bilderna – och anpassat dem till en verklighet där det blågula tonas ner kraftigt. Isig är det väl bra. Men det handlar också om ett förlorat slag om symbolerna, eller kanske rentav ett slag som inte ens blev av.

GODA SYMBOLER fordrar nämligen både vilja till försvar och till inkludering. De måste försvaras mot krafter som vill ta dem i bruk för syften som inte är goda. De måste hållas upp mot ljuset av den verklighet som råder här och nu. Vi måste aktivt jobba med läxan att inkludera och involvera andra i det goda narrativet. Vår gemensamma flagga, allas skolavslutning och julfest. Symboler kan vidgas till att omfatta ett "vi, här och nu, tillsammans". På det sättet stärker vi det goda.

OCH FÖRALLDEL ... korset som symbol inte att för glömma: Ylva Eggehorn skriver i sin Milleniepsalm om hur "vi skrev ditt namn på våra stridsbaner".

Korset blev frihetssymbolen för de första kristna. Att behålla det som en sådan, tvåtusen år senare, kräver vakenhet, generositet och ett rungande nej till all slags maktmissbruk av något av det mest dyrköpta vi har ärvt.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: SAMUEL SNELLMAN

"Jag kunde se en skillnad i mig själv – och om man själv ser en skillnad då antar jag att den är rätt stor."

Vill surfa till fler nationer

En nekad studieplats ledde Samuel Snellman till andra sidan jorden och en ny relation med Gud. Nu jobbar han med utsatta människor i surfarnas paradiset och drömmer om att berätta om Jesus på nya platser.

TEXT: EMELIE MELIN

Samuel Snellman växte upp i Jakobstad. Som 21-åring bestämde han sig för att han vill se något annat än hemtrakterna och flyttade till Helsingfors för att jobba.

– Året i Helsingfors gav mig väldigt mycket. Jag fick ett annat perspektiv på livet. Jag hade växt upp som kristen, men det betydde inte så mycket för mig.

På hösten för snart två år sedan tog livet igen en ny vändning. Snellman fick inte den studieplats han sökt. I stället ville han resa utomlands och gå en bibelskola. Han talade med en kompis som något år tidigare varit på Hawaii med organisationen Surfing The Nations.

– Han var egentligen inte speciellt övertygande, men ändå kände jag att det här är det ställe jag ska fara till. Det var nog Gud som ledde, säger Snellman.

Ut ur bekvämlighetszonen

Surfing The Nations (STN) är en religiöst obunden humanitär organisation med kristen värdegrund. Den grundades för tjugo år sedan av en surfare som fått visionen att sprida evangeliet genom sporten. STN reser till platser som Bangladesh, Nordkorea och Mellanöstern och knyter kontakter genom surfingen. Organisationen stöder också det lokala samhället med en matutdelning som når 2000 personer varje

vecka, samt ett efter-skolan-program.

Samuel Snellman var i Hawaii i tre månader på praktik. Där ingick lektioner och hjälparbete.

– Jag visste inte så mycket om vad som väntade, säger han.

De första intrycken innehöll en del kulturchocker, som han kan skratta åt i efterhand. Att förväntas be högt på engelska inför andra människor och leda bibelstudier var nya upplevelser.

– De pushade oss verkligen att stiga ur vår bekvämlighetszon. Att be för varandra, tala om svåra saker och känslor. Som man uppvuxen i Finland var det inte alltid så lätt.

Han fick fundera på sin identitet och lära sig mer om Bibeln och tron.

– Jag fick se en helt annan bild av vad det är att vara kristen. Vad betyder det att ge sitt liv åt Jesus? Jag hade ju hört det och velat göra det, men kanske inte gjort så mycket åt saken.

En sak som blev viktig var förlåtelsen.

– Det fanns människor i mitt liv som jag inte hade förlåtit och människor jag inte visste om de hade förlåtit mig. Allt fick på något sätt en vändpunkt där.

I slutet av de tre månaderna visste Snellman att han skulle komma tillbaka.

Människomöten i Nordkorea

När han kom hem till Finland den sommaren berättade han för familj och vän-

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599
Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Hanna Björklund
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Emelie Melin
tfn 040 831 6748
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545
Sofia Torvalds (tjänstledig)
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Christa Mickelsson
Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

SAMUEL SNELLMAN på utflykt med barn som deltar i efter-skolan-programmet Ulu Pono. Han uppskattar ansvaret och utmaningarna volontärjobbet ger. Ibland saknar han människorna i Finland – och bastu, skärgården och chokladen. – Men jag vet att jag inte vill bo i Finland för tillfället. Gud har andra planer för mig. FOTO: VICTORIA RUPERTO

ner att han planerade att resa med STN till Nordkorea.

– Mamma tog det inte så bra.

Om Gud har sagt att vi ska gå ut till alla länder, varför skulle Nordkorea vara ett undantag? förklarar Snellman.

Den sommaren i Finland kallar han en av de bästa i sitt liv.

– Jag träffade många nya vänner, jag var mycket mer social och öppen med min tro. Jag kunde se en skillnad i mig själv – och om man själv ser en skillnad då antar jag att den är rätt stor.

I augusti reste Snellman till Nordkorea, ett land där mission inte är välkommet. Resan gick inte under namnet missionsresa eller biståndsresa och deltagarna uppmanades vara försiktiga.

– Vi hade guider med oss dygnet runt, de sov till och med på hotellet där vi sov, berättar Snellman.

Han tyckte om att få diskutera med de nordkoreanska guiderna ansikte mot ansikte och svara på deras frågor. Guiderna märkte att den här gruppen var annorlunda än andra de ledsagat. ”Ni bryr er, ni tar hand om oss”, sa de.

Gillar ansvar och utmaningar

I höstas återvände Samuel Snellman till Hawaii och deltog i en ledarskapsskola.

– Det är en väldigt uppskattad ledarskapsskola. Vi lärde känna varandra på djupet och tvingades se varandras styrkor och svagheter, övade teamarbete och ledarskap.

Därefter jobbade han som ledare för praktikgruppen. Det var en nyttig utmaning att försöka vara en förebild för andra unga människor. Nu leder han den lokala avdelningen för hjälparbete.

– Det är lite mer ansvar, men det betyder också att jag gillar det mera. Ansvar och utmaningar är något jag ser positivt på.

Dagarna i Wahiawa inleds med en timme egentid med Gud. För Snellman fortsätter dagen antingen med jobb för matutdelningen och efter-skolan-verksamheten, eller på kontoret där han träffar de andra i teamet. Lediga stunder tillbringas med vänner, ofta ute i naturen. Däremellan ska vanliga vardagssysslor också skötas.

– Det är ett helt vanligt liv, med sommar året runt.

Alla volontärer betalar själva resor och levnadskostnader. I praktiken betyder det att Snellman får be människor att stöda honom ekonomiskt.

– Visst är det svårt ibland, men om Gud har en plan så ser han nog till att den tas omhand.

Han vill rekommendera Surfing The Nations för den som vill veta vad det betyder att vara kristen.

– Om du är nyfiken på vem Jesus är och vad det betyder att leva för honom. Om du är äventyrlig och vill få mer värde i ditt liv.

Du måste inte kunna surfa.

– Jag hade provat på att surfa en gång tidigare. Ska jag vara helt ärlig surfar jag inte jättemycket. Jag tycker det är kul, men är nog inte den galnaste surfaren.

Surfingen har en stor roll i organisationen, men är inte det viktigaste. Sporten är ett sätt att ge något konkret till de länder man besöker, utöver kläder och annat biståndsarbete.

Vad blir nästa steg för dig?

– I augusti åker jag till Nordkorea igen. Sedan kommer jag hem för att förnya mitt visum. Jag har lovat att stanna här i Wahiawa åtminstone till november.

Men STN:s vision, att resa till flera länder och bygga nya baser, talar till honom.

– Jag vill vara med och ta organisationen och Jesus till de här platserna. Så jag tror att jag kanske stannar lite längre än jag hade planerat, säger Snellman.

SAMUEL SNELLMAN

24 ÅR, KOMMER FRÅN JAKOBSTAD.

ARBETAR SOM VOLONTÄR FÖR ORGANISATIONEN SURFING THE NATIONS I WAHIAWA, HAWAII.

FRAMTIDEN ÄR FORTFARANDE VÄLDIGT ÖPPEN, MEN HAN DRÖMMER OM ATT JOBBA SOM MISSIONÄR I ETT FLERTAL LÄNDER.

Välbesökt årsfest i Vörå

SOMMARFEST. Senaste veckoslut firade Svenska Lutherska Evangeliföreningen årsfest i Vörå. I synnerhet lördagens festkväll i kyrkan samt söndagens högmässa och sångfest i samma byggnad var i vanlig ordning välbesökta.

Men också andra programpunkter lockade talrika skaror. När Kyrkpressen besökte årsfesten på lördags-

eftermiddagen pågick seminarier i Rökiö skola. Klassrummen var fyllda till sista plats och en del av åhörna fick följa med seminarierna från korridorerna.

På årsfesten medverkade bland andra **Daniel Ringdahl** från Sverige, stiftssekreterare **Henry Kabasa Okombo** från Kenya samt Sleys tidigare verksamhetsledare **Lasse Nikkarikoski**.

LÖRDAGSKVÄLLENS FESTSAMLING kantades av skönsång i körtappning. Till vänster Church Hill Boys under ledning av Kristoffer Streng och till höger sjunger välljudande Evangelikidz. FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Verksamheten tystnar, hjälpen

DIAKONI. Samhället varvar ner i semestertider. Men församlingarnas diakoniarbete håller igång med de resurser som finns. Ensamhet och ekonomiska svårigheter tar inte semester.

TEXT OCH FOTO: EMELIE MELIN

– Behoven förändras inte på sommaren, människors nöd är densamma. Den märks kanske till och med i större grad eftersom verksamheten ofta avtar, säger **Henrika Hyttinen**, diakoniarbetsare i Matteus församling i Helsingfors.

Människor som saknar anknytning till arbetslivet eller inte har ett starkt socialt nätverk kan därför bli ännu mer ensamma under sommaren, förklarar hon. Den som inte har så god ekonomi kan känna sig ännu mer utanför resten av samhället när andra reser och firar semester.

– Sommaren är svår särskilt för barnfamiljer, säger **Lena Streng**, ledande diakonitjänsteinnehavare i Vasa svenska församling.

För barn i fattiga familjer kan tio veckor sommarlov kännas väldigt långt, när det inte finns pengar till hobbyer, resor eller aktiviteter med kompisarna. Och veckorna utan tillgång till skolmat sätter ännu större press på de här familjernas ekonomi.

I år har även reformen av utkomststödet och de förseningar i utbetalningen som uppstått när ansvaret flyttades till FPA bidragit till mer problem och stress för många människor, berättar Henrika Hyttinen.

På sommaren tar samhället semester. När färre personer jobbar i samhällets olika instanser blir köerna längre och det kan ta längre tid att få hjälp.

– Diakonin blir en förstahjäl, dit man vänder sig om det kör ihop sig, säger **Irina Lemberg**, diakoniarbetsare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Livskriser som skilsmässor och dödsfall sker lika sannolikt på sommaren som under resten av året. Det kan ändå bli en extra stor besvikelse att drabbas just då, tror Lemberg.

– Det finns en – kanske lite barnslig – tanke om att sommaren alltid är solig och varm och avkopplande.

”Diakonin blir en förstahjäl, dit man vänder sig om det kör ihop sig.”

Irina Lemberg

Färre matutdelningar

Över 20 000 finländare uppskattas stå i brödköer varje vecka. Men i Helsingfors tar både Frälsningsarméns brödkö och Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyös välbesökta matutdelning semesterpaus mitt i sommaren.

– Juli är en månad när det säkert kommer att synas i besökarmängden, säger **Virpi Liirus-Mäkelä** som jobbar inom specialdiakonin i Helsingfors.

I Hermanstads diakonihus håller matutdelningen ganska liten skala, men den fortsätter hela sommaren. På onsdagar är det diakonilunch och varje måndag och torsdag kommer en skåpbil från samarbetspartnern From Waste To Taste lastad med mat butikerna inte längre kan sälja. Ett trettiotal människor brukar komma till utdelningen, men förra veckan sattes besöksrekord.

– Vi får alltid ganska mycket rotsaker och sallad, baslivsmedel, men ganska sällan kött, säger **Outi** som är en av de frivilliga som har hand om utdelningen.

I dag är ett undantag, för när skåpbilen kommer har den med sig tiotals paket köttfärs och några stora marinerade köttbitar. Alla besökare får en färggrann lapp i handen. När de frivilliga dukat upp maten i kyrksalen blir det bingo. Siffrorna på lapparna ropas upp i slumpmässig ordning och var och en får hämta köttpaket, mjölk eller surmjölk, grönsaker och bröd.

– Det är roligt att människor får sitta kvar och prata och ta det lugnt, de behöver inte köa i het sol eller i kylan på vintern, säger Virpi Liirus-Mäkelä.

Outi berättar att hon trivs med frivilligarbetet eftersom det ger en rytm i vardagen och låter henne träffa människor, nu när hon inte är i arbetslivet.

– Jag försöker uppmuntra människor att komma hit. Det är inget att skämmas för. Om du har lite pengar betyder det att du får mer över till annat.

En del av besökarna är arbetslösa, en stor del är pensionärer. Det brukar märkas på besöksantalet när pensionsutdelningen närmar sig.

Församlingarna håller öppet

I Matteus församling är någon av diakoniarbetarna på plats hela sommaren. För Henrika Hyttinen är det här första sommaren i jobbet. Hon tror att de veckor när kollegan har semester kan bli lite stressiga, men att tiden nog ska räcka till.

SVÄLT SOMALIA

Torkan hotar barnen i Somalia

Antalet barn som lider av svår akut undernäring har nu ökat drastiskt i det av torka drabbade Somalia. Över 20 000 barn riskerar att dö av svält inom några

månader.

Enligt en utredning gjord av bland annat Rädda Barnen är situationen alarmerande i nästan hälften av de distrikt som undersökts. I vissa områden motsvarar situationen redan delvis de officiella kriterierna för hungersnöd.

– De senaste regnen

har varit oregelbundna och otillräckliga för jordbruket. Familjer förlorar fortfarande sin knappa försörjning och sin boskap. De har knappt några möjligheter att ta hand om sina barn, vilket är ett tydligt tecken på risk för hungersnöd, säger **Hassan Noor Saadi**, Rädda Barnens landschef i Somalia.

Organisationen uppskattar att hjälpåtgärder skulle kräva omkring 1,3 miljarder euro och hittills har bara en dryg tredjedel av det behovet täckts.

Under den senaste hungersnöden i Somalia år 2011 dog över 250 000 människor, hälften av dem barn.

REGNBÅGSMÄSSA VIGSEL

Nytt samarbete bjuder till vigsel

Regnbågsmässan avslutar ett tioårigt samarbete med Johannes församling, som tidigare meddelat att man inte kan inkludera en välsignelse av ett samkönat äktenskap i den planerade gudstjänsten i Johanneskyrkan.

Istället kommer mässan firas i S:t Lars kyrka i Vanda, med Vanda svenska församling som medarrangör. Regnbågsmässan 2017 bjuder nu in ett regnbågspår som önskar vigsel att fira i mässan, som ordnas i oktober.

finns kvar

MATUTDELNINGEN i Hermanstads diakonihus sköts helt av frivilliga. Någonstans i staden bjuder församlingar eller specialdiakonin på kaffe, mat eller bröd nästan varje dag i veckan.

Hyttinen tycker det är bra att församlingarna också kan erbjuda program under årets stora familjehögtider, som midsommar eller jul.

– Ångesten kan bli större på sommaren, det är inte en så idyllisk tid för alla. Då skulle det vara jätteviktigt att man erbjuder människor något annat.

– Vi har mottagning som vanligt hela sommaren, men koncentrerat till ett ställe istället för fem, säger Lena Streng från Vasa svenska församling. Vi har inte så mycket annan verksamhet sommarmartid, alla grupper tar paus.

De enskilda kontakterna minskar också när diakoniarbetarna har semester. Den samlande punkten för diakonin i Vasa svenska på sommaren är parkcaféet i kyrkparken varje torsdag.

När det gäller mathjälp är läget i Vasa detsamma på sommaren som annars. Församlingarnas egna matbank fungerar som vanligt och på området verkar även föreningen Mathjälp Vasa.

– Vi är tacksamma för dem, de gör ett fantastiskt jobb. Alla får mat, utan att behöva visa identitetsbevis eller redogöra för sin ekonomi, säger Streng.

Vanda svenska församling har diakonimottagning en gång per vecka under sommaren, berättar diakonissan **Annakatri Aho**. Också här turas man om med semestererna så att någon alltid är på plats.

– Behovet ändrar inte så mycket under sommaren. Många klienter firar sommaren ute i parkerna till exempel, och de kommer alltid in när de behöver mat eller vill diskutera.

I Borgå riktar sig sommarverksamheten, till exempel kaffeandakter en gång i veckan och utflykter i staden, till dem som är kvar i stan, som inte har en sommarstuga eller möjlighet att resa, berättar diakoniarbetare Irina Lemberg.

En positiv sida med sommaren är att det ofta finns mer tid för hembesök, när den vanliga verksamheten med olika grupper ligger nere. Att gå ut och gå med någon eller besöka en grav tillsammans är små saker som kan vara betydelsefulla. Församlingen försöker också erbjuda stöd för att barnfamiljer ska kunna få lite rekreation även när deras ekonomi är skral.

En minskad personalstyrka betyder ändå att de som arbetar med diakonin måste vara flexibla och klara av att välja och prioritera.

– I synnerhet om man är ensam på jobb måste man vara realist, säger Lemberg.

Tre visa kvinnor om rättigheter

DISKUSSION. Kyrkans framtid, Finlands utrikespolitik och diskriminering inom kyrkan var tre ämnen som diskuterades i Berghälls kyrka senaste vecka.

TEXT OCH FOTO:
HANNA BJÖRKLUND

I ”Tre visa kvinnor – ett samtal om mänskliga rättigheter”, som arrangerades av ekumeniska Gemenskskapsrörelsen, deltog biskop **Irja Askola**, **Tarja Kantola** som är ordförande för Kyrkans Utlandshjälp samt **Tuija Brax** som är generalsekreterare för Hjärtförbundet samt tidigare justitieminister. Samtalet inleddes med en diskussion gällande huruvida samkönade par i framtiden kommer att vigas i Berghälls kyrka.

– Jag tror det, men till att börja med måste kyrkan tillåta att präster läser Bibeln med medmänskliga glasögon, säger Tuija Brax.

Irja Askola och Tarja Kantola håller med.

– Kyrkan behöver beakta mänskliga rättigheter i varje beslut. Det behövs också en emotionell, andlig linje där kyrkan lyssnar på människors berättelser, säger Askola.

– Om samkönad vigsel införskär det troligtvis snabbare i Berghälls kyrka än kyrkor i övriga Finland, säger Kantola.

Mer dialog önskvärd

Under samtalet frågade moderatorn **Mari Teinilä**, chefredaktör för tidningen *Kotimaa*, hur väl Finlands utrikespolitik kan lyfta fram frågor om exempelvis sexuella minoriteter i länder som Ryssland och Polen.

– Till utrikesministrarnas möten bestäms agendan alltid på förhand. Jag har suttit med flera gånger på möten i Moskva och dessvärre är verkligheten sådan att Finland har så mycket andra

TARJA KANTOLA, ordförande för Kyrkans Utlandshjälp, Biskop **Irja Askola** och generalsekreteraren för Hjärtförbundet **Tuija Brax** vill att Finland fortsätter arbeta för mänskliga rättigheter globalt och för en kyrka där alla är välkomna.

viktiga saker på agendan att diskutera om mänskliga rättigheter ofta lämnas bort, säger Kantola.

Irja Askola säger att det fortfarande finns en rädsla efter kalla kriget att våga lyfta fram frågor om mänskliga rättigheter i bland annat Ryssland. Hon önskar ändå att fler vågar sprida information.

– Exempelvis de som åker på missionsresor eller på resor från Kyrkans Utlandshjälp borde utmana andra länder till dialog, men vi måste vara noga med välvalighet eftersom retoriken förändrar verkligheten, säger Askola.

Kritik mot egna landet

Samtidigt undrade en åhörare varför Finland anser sig ha rätt att hjälpa andra länder i fråga om mänskliga rättigheter när vår translagstiftning fortfarande kräver sterilisering och medicinsk utredning.

– Vi bör vara försiktiga med argument som dessa för de står mycket nära frågeställningen varför vi hjälper flyktingar när vi redan har medborgare i det egna landet som behöver hjälp, svarar Brax på frågan.

Brax får medhåll av Kantola och Askola som båda anser att det inte är ett hinder att arbeta för globala rättigheter trots att allt inte är perfekt i vårt eget land.

Diskriminering inom kyrkan

En person i publiken som arbetar inom kyrkan upp-

lever att människor hamnat utanför arbetsgemenskapen bland annat på grund av sexuella läggningar och bad om kommentarer på det.

– Ur ett juridiskt perspektiv är det självklart att diskriminering på arbetsplatsen är olagligt. Samma gäller då kyrkan är arbetsgivare, säger Brax.

ARVS- OCH FAMILJEJURIDIK
Bouppteckningar, arvskiten, testamenten m.m.

Aktia Bank Abp
Private Banking
Juridiska tjänster
Helsingfors, tfn 010 247 6313*
Vasa, tfn 010 247 5185*

*Via fast linje 8,35 cent/samtal + 6,00 cent/min., från mobiltelefon 8,35 cent/samtal + 17,17 cent/min.

Aktia

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

Hedra minnet
Begravnings-tjänster med tiotals år av erfarenhet.
Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravnings-tjänst
P. Borg & Co 30 år
Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

MEG FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945
BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.arnasborg.fi Jour 0400 977 000

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnads-kalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum | Esboplatzen 7
Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoinisto.fi
www.espoonhautaus.fi

MEMORIA

MINNESSJUKDOM. Geriatrikern Sirkka-Liisa Kivelä gör allt i sin makt för att hennes man Mauri Akkanen ska få bo hemma ända tills han dör.

Dig lämnar jag aldrig

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

På hösten 2011 märkte **Sirkka-Liisa Kivelä** att något inte stod rätt till med hennes man **Mauri Akkanen**. Han hade svårt att komma ihåg saker och han gick inte som han brukade.

Snart visade det sig att Mauri hade drabbats av lymfoplasmacytiskt lymfom, en långsamväxande tumörsjukdom. Dessutom konstaterades att Mauri led av Alzheimers sjukdom.

Sjukdomsbeskedet var en kris för oss båda. Men jag upplever att Mauri rätt snabbt accepterade sin livssituation. Vi hittade en ny balans i livet. Jag lämnade aldrig Mauri ensam med sina tankar. Och blev han orolig lovade jag honom att jag aldrig lämnar hans sida.

Mauri sitter i en fätölj i det stora vardagsrummet på Grundvägen i Munksnäs och tittar ut genom fönstret. Han har svårt att hitta ord, men ibland får han tag i några.

– Titta på träden, det blåser så hel-

vetes, konstaterar han och återvänder sedan till dagstidningen.

Tillsammans med närvårdaren Jaana, som hjälper Mauri några gånger i veckan, studerar han nyhetssidorna. Även om Mauris minne är mycket försvagat njuter han av att läsa. Läsning hjälper ofta personer med minnessjukdom att hålla kvar språket, även om de själva har svårt att producera ord.

Expert på äldres sjukdom

Cancern och de intensiva behandlingar som följde på sjukdomsbeskedet satte sina spår.

– Fysisk sjukdom gör ofta att minnessjukdomen accelererar, och så gick det också för Mauri.

Under det senaste året har Mauri drabbats av två lunginflammationer.

– De har inneburit en nedgång både i Mauris fysiska hälsa, rörlighet och hans kognitiva färdigheter.

Sirkka-Liisa talar med pondus och erfarenhet om Mauris medicinska tillstånd. Och det gör hon med fog – hon är professor emeritus i medicin från Turun Yliopisto, specialiserad på

geriatrik och allmänmedicin.

– Jag har en annan förståelse för Mauris sjukdom tack vare min bakgrund. I det här fallet är kunskap mer värd än pengar.

Att hon blev just geriatriker har att göra med att hon alltid tyckt om gamla människor.

– Mauri är ju faktiskt också tolv år äldre än mig. Han var driftig och energisk när vi träffades, och mycket av det finns ännu kvar hos honom.

Paret gifte sig på 90-talet. Tidigare hade Mauris första fru dött i bröstcancer. Sirkka-Liisa pekar på två fotografier som står på ett av de vackra bordet i vardagsrummet.

– De där bilderna togs på min 60-årsdag, innan Mauris sjukdom hade brutit ut.

När Mauri gått i pension och Sirkka-Liisa hade fullt upp med sin forskning var han ett stor stöd för henne.

– Jag kan inte ens försöka beskriva hur mycket han hjälpte mig. Nu är det min tur att hjälpa honom.

Sirkka-Liisas forskning om äldrevården i Finland var banbrytande.

DE TRÄFFADES i början av 90-talet. Sirkka-Liisa Kiveläs bakgrund som professor och forskare i geriatrik hjälper henne i vården av minnessjuka Mauri Akkanen.

– Ingen hade tidigare forskat i medicineringen av äldre människor. Jag undersökte bland annat hur olika mediciner påverkar varandra. I min forskning visade jag också att äldre människors fysiska skador inte så ofta beror på nedsatt rörelseförmåga som på andra faktorer.

Mästare på 800 meter

Hon bestämde sig tidigt för att Mauri ska få all den vård han kan tänkas behöva. Och att han ska få bo hemma.

– Jag tänker mig att det finaste man kan göra som människa är att hjälpa andra. Min mormor bodde sina sista levnadsår på landsbygden, hemma hos vår familj, i slutet av 40-talet och början av 50-talet. Det var naturligt. Jag kommer ihåg vilken chock jag fick när jag som ung läkarstuderande såg hur gamla människor glömdes bort på sjukhusens långtidsavdelningar i Uleåborg.

Mauri är utbildad lärare i gymnastik och har varit verksamhetsledare för Hjärtsjukdomsförbundet och för Finlands motionsförbund.

– Han var en fantastisk atlet och blev finländsk mästare i löpning under flera år, både i 600 och 1500 meter. Jag är så lycklig över att han ännu har sin rörelseförmåga kvar, att han inte är sängliggande.

Tre gånger om dagen går Mauri på en kort promenad. Efter lunginflammationen i maj 2016, när hans fysiska hälsa försämrades, tog de i bruk olika fysiska hjälpmedel.

– Och efter lunginflammationen i vintras skaffade vi rollator. Med den orkar han fortsättningsvis gå ett varv runt huset. Vi kommer också ihåg att äta hälsosamt och att sova tillräckligt.

Att hitta lämplig sysselsättning för både Mauri och henne själv är A och O.

– Också gamla och minnessjuka människor behöver något att göra! Lämpligt program, socialt umgänge, närhet och trygghet är oerhört viktigt.

Hon säger att personlighetsförändringar sammankopplade med demens inte är så vanligt som många tror.

– Det förekommer, men ofta handlar det också om att det råder okunskap om minnessjukdomar. Det kan leda till

”Jag lämnade aldrig Mauri ensam med sina tankar. Och blev han orolig lovade jag honom att jag aldrig lämnar hans sida.”
Sirkka-Liisa Kivelä

bristfällig vård, som i sin tur kan orsaka bland annat depression.

Mauri var en aktiv person när han var frisk, och Sirkka-Liisa har velat ge honom möjligheten att vara aktiv också nu när han är sjuk.

– Jag ser till att vi kommer oss iväg och gör saker. En tur till butiken räcker. Mauri älskade att köra bil. Nu är det jag som kör och han får sitta och titta omkring sig.

Delvis tack vare Mauris sjukdom har Sirkka-Liisa fått en ny hobby.

– Efter att Mauri blev sjuk har vi inte kunnat resa utomlands, men vi har kunnat upptäcka Finland. Det finns så mycket storslaget i det här landet, det är ett riktigt sagoland, säger Sirkka-Liisa som om kvällarna efter att Mauri gått och lagt sig ofta djupdyker i historieböcker om fosterlandet.

Fritidshuset i Imatra, det som de inrett med möbler som de köpt på olika auktioner, sålde paret för en tid sedan. Utflykter i näromgivningen är trevliga programpunkter.

– Förra söndagen besökte vi en trevlig restaurang i Kyrkslätt.

Aldrig ensam

Sirkka-Liisa kan aldrig lämna Mauri ensam. Som hans närståendevårdare har Sirkka-Liisa rätt till sex timmar ledig tid tre dagar i månaden. Under de timmarna tar en hemvårdare från Helsingfors stad hand om Mauri. Ibland får hon också hjälp av sin syster, som bor i närheten.

– Antalet timmar hjälp i månaden som staden beviljar oss är ett skämt. Jag blir riktigt arg när jag tänker på det. Lyckligtvis är vi i en sådan ekonomisk situation att vi har möjlighet att utöver det kan anställa en vårdare några dagar i veckan.

Så väl är det inte för alla. Många närståendevårdare lämnas väldigt ensamma.

– Ingen har undersökt psykisk ohälsa och alkoholmissbruk bland närståendevårdare. Jag är rädd för att siffrorna är höga, säger Sirkka-Liisa.

Själv upplever hon att hon orkar i vardagen, mycket tack vare att hon sköter om sin egen fysiska och mentala hälsa. Hon tar promenader och simmar i husbolagets simbassäng.

Hon skriver kolumner och är fortsättningsvis inkopplad i en del forskningsarbete. Hon grubblar inte över parets öde.

– Jag har lovat Mauri att jag tar hand om honom och jag gör det med glädje, även om det många gånger är tungt.

Trots att Mauri är nedbruten av sin sjukdom känner Sirkka-Liisa att han är samma person som tidigare. En dag för inte så länge sedan satt paret vid matbordet. Mauri hade ingen aptit den dagen. Då påminde Sirkka-Liisa honom om hur det går om man slutar äta. Då sa Mauri: ”Jag vill inte dö.”

– Jag är så glad att han inte förlorat sin livslust.

Varje kväll ger Sirkka-Liisa Mauri kramar och pussar.

– Alla människor behöver närhet. Jag vill att Mauri ska få leva i en atmosfär av respekt, ärlighet och omtanke.

Tidigare bad Sirkka-Liisa och Mauri alltid aftonbön tillsammans.

– Nu när Mauris talförmåga försämrats är det jag som ber för oss och vår livssituation. Jag säger: ”Mauri, nu ber vi aftonbön.” Då svarar han: ”Bra!”

ELLIPS

Kanske kommer den, kanske inte

Att läsa *Wolf Hall* var som att se en tv-serie som utspelar sig i en tidsperiod man egentligen inte har speciellt bra koll på. Man förstår inte alla intriger, men gillar ändå stämningen så mycket att man vill flytta in i serien.

Wolf Hall handlar om Thomas Cromwells väg till maktpositionen som rådgivare åt Henrik den åttonde, men om Tudortiden i den engelska historien inte hör till ens specialintressen erbjuder den också andra detaljer att observera. Romanen består av ett ständigt flöde av samtal mellan Cromwell och andra personer, och har du fundrat på att läsa den är i år – reformationsåret – en utmärkt tidpunkt. Martin Luther och hans läror är nämligen ett samtalsämne som ofta återkommer.

Mantels historieskrivning gör 1500-talets England levande och reformationen är inte en minnesdag att fira utan något som kanske kommer att hända eller kanske inte. Det handlar om skandalösa präst-hustrur som de nymodiga prästerna gift sig med efter resor till Tyskland, men också om en ny syn på kyrkan och dess makt. Var i Bibeln, frågar man sig, går det egentligen att läsa om Skärselden? Hur kan det finnas folk som inte ens hört talas om Paulus trots att de går i kyrkan? Reformationsdiskussionerna i *Wolf Hall* handlar ofta om människornas rätt att få läsa Bibeln på sitt modersmål, utan att vara beroende av att prästerna förmedlar den, och i förlängningen också om utsikten att lära hela Englands befolkning att läsa, som en av de mest vågade visionärerna framkastar.

ERIKA RÖNNGÅRD

Kärlek – är den kemi eller kultur?

KÄRLEK. Vad är kärlek? Är det en samling kemiska reaktioner eller är det ett kulturellt och socialt fenomen? Eller kan det vara både och? Bland annat de här frågorna diskuterades i Lunds domkyrka tidigare i sommar.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

”Ett möte mellan kyrkan, naturvetenskap och humaniora”. Så beskriver stiftelsen Baculus Deperditus – den förlovrade kråkklan – sina årliga föreläsningar i Lunds domkyrka. Tidigare i sommar var det dags för kärleken att ta plats vid altaret och avkläs framför en nyfiken skara som samlats för att filosofera om en av livets vackraste, obeständigaste och mest tankeväckande beståndsdelar.

– Kärlek. Varför är det så komplicerat?

Ulf Ellervik, professor i bioorganisk kemi, ler mjukt mot församlingen. Hans uppgift för kvällen är att göra kärlek mindre komplicerat, genom att kartlägga de kemiska reaktioner som utgör de känslor vi förknippar med fenomenet.

– Det jag kan berätta om är maskineriet bakom kärlek, börjar han med. Han delar upp kärleken i tre olika faser: attraktion, förälskelse och kärlek.

– Den första är den enklaste. Vi kan bli attraherade hur ofta som helst och i hur många som helst. Men när det blir till förälskelse händer något annat. Då fokuserar vi på en person. Och sedan när vi det tredje stadiet, jag kallar det kärlek, men det kan också kallas djup vänskap. Bakom alla dessa stadier hittar vi kemi.

Kemin stavas testosteron, dopamin och oxytocin. Tre molekylära processer som inramar stadiet av bultande hjärtan.

– Kol, väte, syre och kväve. Med dessa fyra kan vi bygga de mest fantastiska molekylerna och svara på filosofiska frågor.

Tolerans mot kärlek

Kärlek ger upphov till de mest förunderliga fenomen i kroppen, fyller oss med lyckohormoner, gör att vi tappar aptiten och förlorar omdömet. Men inte för evigt.

– Jag har lite dåliga nyheter. Vi bygger upp en tolerans, som med allt annat, även med kärlek.

Kroppens kemiska funktioner balanseras igen efter drygt ett och ett halvt år.

– Vi har ändå en oväntat lång förälskelseperiod. Fåglar har bara några minuter och hundar några månader.

Men vad ska vi med dessa hormonstinna och lyckliga 18 månader till?

– Jo, vi ska ta oss till kärleksfasen. Men även här kan vi fortsätta ladda upp våra sprakande kemirelationer.

– Har man en oxytocinrelation med någon räcker det med en kram för att få nivåerna att stiga igen. Det är det här som kallas kärlek, känslor och kemi, avslutar Ellervik och lämnar sedan över platsen i podiet till **Mia-Marie Hammarlin**.

”Girar, tar ut svängarna”

Hammarlin är docent i etnologi och mot en bakgrund av bilder av förälskade par, som lyser upp den vita stenväggen vid altaret, belyser hon den yttre dimensionen av kärleken.

– Kärleken är oberäknelig. Den girar, tar ut svängarna, förstör och bygger upp. Även om kärleken inte har ett ansikte och byggs upp av vad som händer i kroppen, så märker vi den utåt.

Hon hävdar att kärlek inte bara är

ULF ELLERVIK OCH Mia-Marie Hammarlin visar genom sin forskning att kärleken är dubbelbottnad och mångsidig. ”Kärleken är oberäknelig”, säger Mia-Marie.

molekyler utan också ett kulturellt fenomen.

– Känslor är på samma gång individuella och relationella. Känslor både framställer, speglar och omformar världen. De har en förmåga att fortplanta sig i rummet; ”Stämningen var så tjock att man kunde skära igenom den med en kniv”.

Kärlekshistorier på Instagram

Hon fortsätter att prata om kärleken som porträtteras på Instagram och Facebook och hur kärleken som en ”historia” beretts väg.

– I dag exponeras parhistorier i rika bildflöden i sociala medier. ”Se, efter fem år är vi fortfarande nyförälskade”. Det är en ändlös bildbomb där re-

Marskalken ur ny synvinkel

BOOK

Carl Gustav Mannerheim Spjuvern som blev Marskalken av Finland. 200 anekdoter samlade av Holger Strandberg

Redaktör: Björn Stenbacka
Förlag: Labyrinth Books

En anekdot är en kort, ofta humoristisk och underhållande redogörelse av en händelse. Vanligen har den någon form av slutpoäng men den behöver ändå inte vara sann.

Sedan 1946, när **Holger Strandberg** träffade **Carl Gustaf Mannerheim** i Hangö, har Strandberg samlat på anekdoter om marskalken. Hundra av de

här anekdoterna har nu på initiativ av docent **Holger Wester** getts ut i en bok, *Spjuvern som blev Marskalken av Finland*.

Även om krigsveteranen Holger Strandberg, i dag 93 år, aldrig tänkt ge ut anekdoterna som en bok är samlingen värd att publiceras. Inte bara för dokumentationens skull. För den som är intresserad av Finlands historia är den också värd att läsas. Boken lyfter fram en sida av marskalken som

kanske inte är så känd. Helt okända är alla anekdoter ändå inte. Strandberg

använder sig också av tidigare skrivna böcker som källmaterial. Utöver det har han också muntliga källor.

Tidsmässigt sitter publieringen bra. Förutom att Finland i år firar sin hundraåriga självständighet har det också gått 150 år sedan Mannerheim föddes.

De korta anekdoterna och bokens layout gör den lättläst. Journalisten **Björn Stenbacka** har förtjänstfullt placerat in anekdoterna i ett tidssammanhang.

Många av anekdoterna får läsaren att dra på munnen. Men det ingår också sådana som snarast kan upplevas som utfyllnad för att uppnå antalet etthundra.

Man kan också diskutera om man kan kalla marskalken en spjuver. Mannerheim har förvisso glimten i ögat i oväntade situationer, men jag tycker inte att anekdoterna ger tillräcklig tacksägelse för att han var någon stor skämtare.

JOHAN SANDBERG

Njutbar litterär resa med Susanne Ringell

BOK

God morgon

Författare: Susanne Ringell
Förlag: Förlaget

lig. Kan resandet förändra oss? Ge upphov till nya tankar, eller låta livet – det vardagliga – betraktas på avstånd

Susanne Ringell är och förblir en av Svenskfinlands i mitt tycke intressantaste författare. Hon har ett säregnet språk, poetiskt och liksom flyktigt, som gör att varje bok lämnar ett starkt intryck samtidigt som det kränger av sig alla försök till definition.

Hela tiden finns känslan av att vara på väg, på en av de där resorna vi kanske alla i hemlighet drömmar om: där vilan finns i själva framåtrörelsen, där tankfullheten och friden som gäcker oss i vardagen slår följe med oss och skärper alla våra sinnen. En resa där pulsen saktar in och vi börjar iaktta omgivningen med vidöppna ögon, igen.

God morgon består av en samling löst sammanhängande berättelser där bokens jag har en framträdande roll. Den känns självbiografisk, men som vanligt suddar Ringell ut gränserna så att det är svårt att veta vad som är fiktivt och vad som inte är det. Platser och länder växlar.

Vi möter Claire och Pascal, ett franskt par på uppbrottets rand. De reser åt varsitt håll, men frågan är om resan tillbaka mot varandra fortfarande är möj-

lig. Kan resandet förändra oss? Ge upphov till nya tankar, eller låta livet – det vardagliga – betraktas på avstånd

lig. Kan resandet förändra oss? Ge upphov till nya tankar, eller låta livet – det vardagliga – betraktas på avstånd

lig. Kan resandet förändra oss? Ge upphov till nya tankar, eller låta livet – det vardagliga – betraktas på avstånd

lig. Kan resandet förändra oss? Ge upphov till nya tankar, eller låta livet – det vardagliga – betraktas på avstånd

lig. Kan resandet förändra oss? Ge upphov till nya tankar, eller låta livet – det vardagliga – betraktas på avstånd

JOANNA NYLUND

lationshistorier porträtteras med frenesi. Men disken, grälen, sveken och kampen visas inte upp.

Men att bara begränsa kärleken till en social konstruktion är inte heller hela sanningen, för genom att göra det riskerar vi att bygga på en avförtrollning av förälskelsen, säger Hammarlin.

– Först Gud och sen kärleken. Är man inte vaken på resan mot alltings upplösning, riskerar man att bli fast i intighet.

Vad händer med magin?

När jag efter föreläsningen får möjlighet att diskutera med föreläsarna är det ändå just dessa funderingar som stannat kvar. Om man avklarar kärleken så här till sina molekylära och kulturella beståndsdelar, tar vi då inte bort magin kring kärleken som fenomen?

– Att hävda att kärleken bara är signalsubstanser ändrar ingenting, för då är det just det som är kärlek. Alla de här

sakerna pågår samtidigt, alla saker är kärlek, säger Hammarlin.

– Det är alltid bra att prata om saker från olika håll, säger Ellervik och förklarar att kunskap om kärleken kan göra den lättare att förstå och hantera.

– Om man inte är nyförälskad efter ett och ett halvt år, så vet man att det är naturligt och att känslorna förändras.

Vi blir avbrutna av intresserade församlingsrepresentanter och publikdeltagare som vill komma fram och diskutera. Det är tydligt att kärleken är ett ämne som engagerar och berör. Oavsett om den har sitt ursprung i kemi eller kultur.

– Det är omöjligt att inte vara fascinerad av kärleken, säger Mia-Marie Ellervik.

” Jag har lite dåliga nyheter. Vi bygger upp en tolerans, som med allt annat, även med kärlek. [...] Vi har ändå en oväntat lång förälskelseperiod. Fåglar har bara några minuter och hundar några månader.”

Ulf Ellervik

Roman om Larsmo kyrka

Boris Salo, författare och kaplan i Jakobstads svenska församling, är aktuell med boken *Den tomma ramen*. Den fiktiva berättelsen, som utspelar sig år 1849, bygger på historiska fakta och inleds med att Larsmo kyrka äntligen får en altartavla efter mer än sextio års väntan. Huvudpersonen är Jacob, en femtonårig pojke och kyrkan är

som ett andra hem för honom.

– Genom Jacobs ögon behandlas de reflektioner kring livsfrågor som altartavlan väcker. Känslor som skam, synd och sorg. Boken lyfter även fram ämnen som var aktuella då och som är aktuella fortfarande i dag, exempelvis reformation och självständighetstankar.

Enligt Salo riktar sig boken till alla, oberoende av var man har sin kyrkbänk, eller om man är utan. Salo beskriver boken som en självavårdsroman.

BORIS SALO väver samman Larsmo kyrkas historia och en pojkes livsfrågor i sin nya bok. FOTO: ARKIV/JOHAN SANDBERG

– Jag ser romanen som andlig vägledning. Berättelsen ger verktyg att tackla livet utifrån en kristen referensram.

Den tomma ramen ges ut på Salos eget förlag, Vibosa, och utkommer även som CD-bok. Den kommer också att finnas tillgänglig i elektronisk form på förlagets hemsida. Tidigare har Salo gett ut tretton andra böcker samt några mindre skrifter.

HANNA BJÖRKLUND

VÅGA FRÅGA

När pengarna tryter?

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarförfrågorna om tro och liv.

Mina barn har sommarlov men jag har svårt att få pengarna att räcka till. Hur gör jag för att ge barnen ett bra sommarlov. Kan diakonin hjälpa till?

ORON FÖR ATT pengarna inte ska räcka till tar på krafterna och skapar stress. Det krävs uppfinningsrikedom och flexibilitet att komma på sådana sommarlovsaktiviteter som inte kostar så mycket. Det finns ändå en hel del sådana: kommunala lekpark, picknick på stranden, skogsutfärd, biblioteksbesök. Listan kan göras lång. För den som redan är belastad av ekonomiska bekymmer innebär

sommarlovet ännu en utmaning att tackla. Jag kan förstå att du skulle vilja unna dina barn också andra än billiga nöjen och sådant som deras kompisar har möjlighet att göra.

Församlingens diakoni kan hjälpa men man har begränsade ekonomiska resurser. Möjligheterna att ge ekonomiska bidrag varierar också från församling till församling. Diakoniarbetarna kan ändå hjälpa bland annat genom att tillsammans med dig kartlägga din ekonomiska situation. De har också ett kunnande om vilka andra hjälpinstanser som finns på orten. På många håll finns det organisationer, föreningar och nätverk av frivilliga som hjälper barnfamiljer med annat än med det mest nödvändiga, som exempelvis utrustning som behövs för idrott eller subventionerad semester på något semesterhem.

Till sommaren hör också utfärder och läger. Det lönar sig att höra sig för om vad som händer i din församling. Det finns regionala skillnader, men på de allra flesta håll arrangerar man sommarklubbar, dagläger eller läger med övernattningsnatt. När det handlar om församlingens läger är det möjligt att ansöka om nedsatt avgift eller till och med befrielse från lägeravgiften. Det här gäller också konfirmandläger.

Som förälder skulle man vilja ge sina barn upplevelser av goda och sköna sommarlov. Jag undrar om inte de flesta goda minnen från barndomen handlar om upplevd samhörighet och gemenskap. I minnenas värld kan en spelkväll, ett plättkalas eller en picknick vara ett lika fint minne som ett besök på Borgbacken. Men det känns bittert att inte ha särskilt stora valmöjligheter, att alltid vara hänvisad till det som är billigt och nära.

Under de senaste åren har inkomstskillnaderna mellan barnfamiljerna ökat. Det är dessutom vanligt att den som har problem med ekonomin också kämpar med andra svårigheter. Jag vet inte hur du har det, men jag hoppas att också du hittar sätt att samla krafter och återhämta dig så att ni alla kan ha en så bra sommar som möjligt.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

"I minnenas värld kan en spelkväll, ett plättkalas eller en picknick vara ett lika fint minne som ett besök på Borgbacken."

NÄSSELPLÄTTAR är faktiskt betydligt rikare på järn än spenat. Några minuters förvällning tar bort de brännande substanserna.

Med superfood från bakgården

ÄTA TILLSAMMANS.

Mat är mycket mer än recept.

TEXT OCH FOTO:
ROLF AF HÄLLSTRÖM

Globalt sett är det kapitalismens som råder. Livsmedelskedjorna transporterar vår mat världen runt. Odling kan ske i ett land, sortering i ett annat och varorna packas i ett tredje. Distributionen är i allt färre händer. Det betyder ett allt större urval, men urvalet består av processad mat som är boven i många hälsodramer.

Kyrkornas ansvarsvecka lärde i tiden ut att handla mat på ett ansvarsfullt sätt. Listan på "otillättna" köp var lång. Praktiskt taget alla internationellt kända varumärken är i händerna på stora multinationella bolag.

Folk som kritiserar vår kapitalistiska värld säger att den är så stark att det är svårt att gå den politiska vägen. Bättre att försöka hitta alternativa vägar.

Det gäller också matlag-

ning. Det växer fram nya möjligheter att förkorta vägen mellan bonde och konsument. Rejäl handel ger flera miljonerproducenters snäppet bättre villkor.

Men det ställer krav också på konsumenten. Jo, jag är med i en rekoring men skam till sägandes är inköpen få. Antalet recept jag behärskar är begränsat och beroende av utbudet i vanliga butiker.

Ett sätt är att odla själv. Bl.a. potatis, bönor och äppelmos är vi självförsörjande på men inverkan är och förblir marginell.

Veckans recept tar avstamp i naturen. Nässlor är naturens egen superfood, med hög näringsämnesrikedom och därtill antioxidanter. De är som bäst i början av sommaren, men den här har ju knappt börjat.

Brännässlor kan växa redan på den egna bakgården. Ägg och mjöl hittar man i gårdsbutiker och sommartorg. Mjölk och gräddfil kommer den här gången från lanthandeln i Degerby och lingonen från höstmarknaden i Ekenäs. Det ger en air av närodlat över veckans recept.

NÄSSELPLÄTTAR

- 2 ägg
- 5 dl mjölk
- 2,5 dl vetemjöl (en del gärna av mörkare sort)
- 1 tsk salt
- 1 msk olja
- 1,5 dl förvällna nässelblad (halvannan liter plockade blad)

ÄGG-GRÄDDFILSSÅS

- 2 dl gräddfil
- 2 hårdkokta ägg
- 1 tsk senap
- 1 msk citronsaft
- salt och peppar
- gräslök (eller annat grönt)

- Förväll nässelbladen (koka några minuter) och finhacka dem.
- Rör samman äggen, häll i mjölken.
- Lägg till mjöl, salt och olja och rör till en jämn smet. Lägg till nässelbladen.
- Låt smeten dra sig en halv timme.
- Stek plättarna i smör.

- Koka äggen i tio minuter, låt svalna och finhacka dem.
- Rör ihop ingredienserna och låt dra sig en stund.
- Servera nässelplättarna och ägg-gräddfilssåsen med lingonsylt.

PÅ TVÄREN MALIN AHO

Jag och min last

Vid fastetiden hör jag ofta om folks olika fasteprojekt. Någon ska undvika socker,

en annan de sociala medierna. En tredje ska försöka stressa mindre. Jag har inte alltid hakat

på eftersom jag ibland haft svårt att komma på vad jag ska fasta från. Jag försöker redan undvika raffinerat socker i vardagen, jag har börjat gymna mer aktivt och Facebook är inte installerat på min telefon.

Men en fredagskväll när jag hade bunkrat upp fram-

för tv:n (med mörk choklad, bara 0,5 gram socker) slog det mig. Jag har en förkärlek för reality-tv. Visst, jag ser också på dokumentärer, filmer och prisade kvalitetsserier, men då och då får jag ett återfall och vill följa med en pantbanks vardag i Las Vegas eller de svenska Hol-

lywoodfruarna, eller min senaste förtjusning, *90 Day Fiancé*. Serien följer med par i USA där ena partnern med utländsk bakgrund kommer till USA på ett K1 visum. För att få stanna i landet måste de gifta sig inom 90 dagar.

Vad är det då som lockar i de här sannolikt regisserade

B-serierna? Jag tror faktiskt det är samma sak som i de välproducerade programmen. Människooeden.

Kommer de att ta sig ända fram till altaret eller är deras kulturer för olika? Är gammelmormors vas egentligen värd en förmögenhet? Oberoende av utformningen

har människan och hennes berättelse alltid fascinerat. Därför tror jag inte jag är ensam om att knäppa på tv:n om kvällen, mer eller mindre skämmigt.

Vid nästa fastetid är jag beredd. Jag får bara hoppas att gammelmormors vas får stanna på vinden ett tag till.

UR EVANGELIET

”Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne.”

Läs mera i Joh. 8:2–11.

OM HELGEN

Vänlighet, alltid

Temat för den här söndagen är ”Var barmhärtiga!”. Söndagens evangelietext påminner oss om att det är Guds sak, inte vår, att döma vår nästa. Vi uppmanas att förlåta vår nästa och att främja rätten och godheten.

Eller, som man ofta kan läsa på sociala medier: ”Alla du möter utkämpar en kamp du inte vet någonting om. Bemöt dem med vänlighet.”

RUNT KNUTEN

”Tema 1917: vad tänkte man, vad kände man, vad sjöng man, hur bad man?”

Gammaldags gudstjänst i Korsnäs kyrka söndag kl 11.00.

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN YVONNE TERLINDEN

FOTO: JONATHAN TERLINDEN

Gå nu!

”GÅ NU, och synda inte mer!” (Joh 8) Hur såg kvinnans liv ut efter mötet med Jesus? Hon blev räddad till livet den där morgonen i templet. En grupp skriftlärd och fariseer hade fört en kvinna till Jesus. Hon hade blivit tagen på bar gärning för äkten-skapsbrott och borde enligt lagen ha blivit stenad till döds, men hon fick en ny chans. Mötet med Jesus gav henne ett nytt liv.

Hur levde fariseerna och de skriftlärd som hade fört henne till Jesus sitt liv efter den dagen? De hade kommit till honom för att i första hand sätta honom på prov och på plats. Ingen av dem hade räknat med att själva bli tilltalade och berörda.

VAD HÄNDE i männen under tystnaden som följde Jesu ord: ”Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne”? Den äldsta av dem var den som först drop-pade sin sten och gick. Gick han med skam-

sna steg, när han insåg att inte heller han håller måttet? Eller gick han med ett nytt hopp om ett annorlunda liv, såg han i Jesu blick det som kvinnan om en stund skulle få höra: Gå nu, och synda inte mer? Jesus hade hjälpt honom att se att han som människa är likadan som kvinnan. Också honom skulle man kunna döma, också han har synder på sitt samvete. Skillnaden mellan ”vi” präktiga skriftlärd och ”hon-de” syndarna fanns inte mer.

Vad händer i mig när jag står inför Jesus, beredd att kasta sten på min syndiga medmänniska eller skräckslagen av min medmänniskors fördömande blickar? Hur ser mitt liv ut efter Jesu ord: ”Gå nu, och synda inte mer”? Hur ser mitt liv ut, när det präglas av barmhärtighet i stället för fördömande?

YVONNE TERLINDEN

Yvonne är församlingspastor i Esbo svenska församling.

I dag kan livet bli annorlunda.

Hennes tips: Gå – sök nya, goda vägar!

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
2 Sam. 12:1–10, 13

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 2:1–11

EVANGELIUM
Joh. 8:2–11

Femte söndagen efter pingst. Temat är ”Var barmhärtiga”.

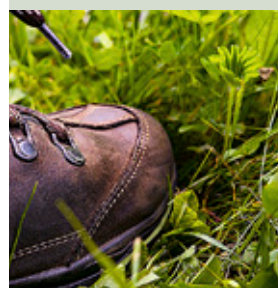
PSALMFÖRSLAG

504: 1–3, 889, 355, 873 (N).
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Skapelsens söndag är en söndag som inte har en egen plats i kyrkoåret utan som församlingarna själva kan välja att fira någon gång mellan maj och augusti.

Skapelsens söndag firas alltså under den tid på året när naturen är som vackrast och som mest överflödande hos oss. Temat är ändå lite allvarigare än enbart skön naturromantik: Ansvaret för skapelsen. Den här söndagen firar vi Guds skapelse, men påminns också om att vi har ansvar för att ta hand om skapelsen. ”Vår uppgift som människor är att bruka och bevara skapelsen samt att hejda förstörelsemakterna”, skriver Kyrkohandboken om Skapelsens söndag.

KALENDERN 7–13.7

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 9.7 kl. 10: GUDSTJÄNST i S:t Olofs kapell, Pellinge, Wilén, Helenelund
KL. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan, Lindberg, R. Stråhlman, Helenelund
TI 11.7 kl. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN Mikael Helenelund
TO 13.7 kl. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN Alla Lasonen-Kokkonen
KL. 19: MUSIK I DOMKYRKAN Ingrida Gápová, sopran & Risto Valtasaari, orgel
KL. 14: KAFFEANDAKT i Café Ankaret, Wilén, Helenelund, Lemberg

LAPTRÄSK
sö 9.7 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, Arno Kantola
on 12.7 kl. 11–15: Kyrkan öppen

LILJENDAL
sö 9.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, Arno Kantola

LOVISA
Sö 9.7 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Blom, Jokinen
On 12.7 kl. 13: Sommarcafé i församlingshemmet, lilla salen
På kommande:
Ti 18.7 kl. 13–15: Utdelning av EU-varor i Tikva

PERNÄ
Sö 9.7:
– **kl. 10.00 Högmässa:** i kyrkan, Robert Lemberg, Nina Fogelberg
On 12.7:
– **kl. 18.00 ”Orgelresa runt världen” – konsert med årets kantor Minna Raassina:** i Pernå kyrka. Fritt inträde, program 10 €.
To 13.7:
– **kl. 18.00 Läsmöte på Sandö:** Lemberg, Kalliokoski.

SIBBO
Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi
Sö 9.7 kl. 12: Friluftsgudstjänst på kyrkbacken vid Sibbo kyrka. Sibbo hembygdsförening medverkar. Helene Liljeström, Lauri Palin.
To 13.7 kl. 19: Konsert i Gamla kyrkan S:t Sigfrid. Stråkkvartetten Felis. Finländsk musik och Schuberts Rosamunde-kvartett. Kafé i klockstapel.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Sö 9.7 5 söndagen efter pingst kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Almqvist
kl. 15: Sommargudstjänst i Brunakärrs koloniträdgård. Terho, Almqvist.

Må 10.7 kl. 13: Sommarcafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivå.
On 12.7 kl. 14: Psalmandakt och sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Terho, Almqvist.
To 13.7 kl. 12: Klavertramp i Berghällskyrka. Årets tema är Klavertramp Festivo!

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet: är stängt 10.7–16.7.
Matteuskyrkan: är öppen ti, on, to kl. 10–14. Kom och sitt ner i lugn och ro, tänd ett ljus eller njut av en kopp kaffe. Aulacafé är också öppet. Välkommen.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 9.7 kl. 10: högmässa, Johan Hallvar, Anders Forsman. Kyrk-kaffe i Olavussalen.
On 12.7 kl. 12–14: ”Sommarkören” i Matteussalen 7.6–26.7 kl. 12–14. Ton – Text – Tankar – Traktering med kantorerna inför kommande söndag. Vi sjunger, läser texter och håller kort förbön inför kommande söndags mässa. Kom med de gånger det passar Dig. Välkommen. Mimi Sundroos & Anders Forsman.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
Sö 9.7 kl. 10 Högmässa: Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Thyllin, Sandell.
Kl. 13 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thyllin, Sandell.
Kl. 16.30 Sommarpuls: Café Torpet, Köpingsv. 48. Grillning och krytkalas efteråt.
Övrigt
Familjeläger på lekholmen: 18–20.8. Gemensamt med Matteus och Johannes församling. Mera info och anmälan på hemsidan, www.petrusforsamling.net.
Sommardagar på Björkebo: 17.8 åker vi ut till Björkebo för gemenskap, andakt och mat. Anmälan till pastorskansliet 09-2340 7100. Mera info fås av Bodil Sandell 09-2340 7227.

HELSINGFORS PROSTERI
Lekholmen öppen 5.6–12.8: Lekholmen är Helsingforsförsamlingarnas egen sommarö, vackert belägen strax utanför östra Helsingfors. På ”Lekis” finns en barnvänlig strand, möjlighet att äta och det ordnas program och andaktsliv för alla. Båt-tidtabell och mera info på www.lekholmen.fi / tel. 050 4653410 / lekholmenonline@gmail.com.
Veckoprogram: Barnens tisdag: Varje tisdag är barnens egen dag på Lekholmen. Programmet kan vara allt från pyssel och sångstunder till cirkusakrobatik och piraternas skattjakt. Avfärd 10.45 från Degerö, Råvsundsvägen. Tillbaka 15.00 på samma plats. / Lekisöndagarna riktar sig till dig som är mellan 15–18 år. Programmet består av lekar, grillning och

Välkommen till Jakobstad!

Pedersöreijdens
Andelsbank Pietarsaaren Seudun
Osuuspankki

www.op.fi

Medicinsk Fotvård

Även hembesök

Mias Massagestudio

Järnvägsgränd 23, Jakobstad, 050-339 2480

Utbildad Massör, MedicinskFotvårdare Maria Berlin-Björk

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmstgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktoriserad begravningsbyrå

TANDPROTESER

bör ses över och förnyas regelbundet för att undvika
käkledsskador o. irriterat tandkött. **GRATIS KONTROLL!**

Specialtandtekniker

Hans Boström
står till Er tjänst
tfn 723 5151

Det bästa man kan ge en
annan människa är ett
vackert leende!

Rosenlundsgatan 6, Jakobstad

- Gravstenar, blomlådor
- Graveringar
- Restaurering av gamla gravstenar

Skutnäsgr. 5, Jakobstad

Begravningsbyrå
E. Johansson

Tel. 06 723 0390 (24 h)

Vi betjänar kl. 10-17
mera info www.ejohansson.fi

KUST CAR

HONDA

SUBARU

- * Vi erbjuder auktoriserad märkesservice
- * Vi ser till att alla garantikampanjer är utförda på din bil
- * Vi uppdaterar bilens styrenheter varefter biltillverkarna skickar uppdaterade program

Original Mitsubishi-
reservdelar
från oss

BMW Service
Original BMW-
reservdelar från oss

Besök vår hemsida:
www.kustcar.com

Bulderbackavägen 5, Jakobstad, 044-723 4731

AMT 200DC
Honda 115 hk
medkörd 72 timmar
25.400€

Vi tömmer vårt Motorcykellager
KOM OCH FYNDA

PIRELLI

Begränsat parti
MC-DÄCK

-70%

NYMOTORS
06-7815000

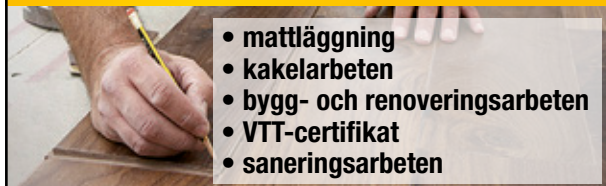
Vagnsmakarev. 19, Jakobstad
Tfn (06) 781 5000, www.nymotors.fi

KUHLBERGS
BYGGSERVICE RAKENNUSPALVELU

24h

Ring:
044 290 0082

info@kuhlbergs.fi www.kuhlbergs.fi

- mattläggning
- kakelarbeten
- bygg- och renoveringsarbeten
- VTT-certifikat
- saneringsarbeten

Snellman

GÖR DIN SOMMAR, ALL NATURAL.

NYHET

All Natural Chipotle & Chorizo

All Natural Salsiccia & Merguez

Våra helt tillsattsfria All Natural -korvar består av finländskt gm-fritt kött från våra familjegårdar. Smaken kommer från riktigt kött, äkta kryddor och havssalt.

Brattningskorvar, Merguez, Pizzoniola, Chorizo, Spisningskorvar, Lenkki, Lenkki

FIKA
CAFE & INTERIOR

salta och söta läckerheter, lokalrostat premium kaffe, vardagar lunch, konferansutrymmer för större och mindre grupper, stor uteterrass

mån-fre
8-20
(lör 9-17)
(sön 14-18)

www.fiika.fi
044 9988 667

SJÖSÄKRA FINSKA WILLY'S BÅTAR

Willy's 650
Willy's X6 (Nyhet)
Willy's 4400
Willy's Combi(Nyhet)

[willys boats](https://www.facebook.com/willysboats)

Tillverkning och försäljning

Willys Boats

Landola Hallen, Jakobstad Tel. 040 7536 359

Kom & prova
även du!

På **Vegana**

får du hälsa som håller
livet ut med ekokvalitet!

Boka din festmiddag eller födelsedag hos oss.
Vi har plats för 40 personer.

Från vår butik får du allt i matväg! Tel. 723 1031.
Skutnäsgr. 2, Jakobstad. Öppet mån-fre kl. 11-13.30

Pörkenäs Läggård!

Pörkenäsvägen 565
68620 Jakobstad
Tel. 0500-369 690

info@porkenas.net, www.porkenas.net

NUNNAUNI

JOYA CHA ackumulerande spis
GLASS-1 Pris 3700€
inkl. frakt och montering

Saga 1
Hållbar värme
från en äkta
heltäljstenspis!
3150,00€
Innehåller frakt
och montering!
**Även Deko kaminer
från 1550,00€**

**Några modellspisar säljes förmånligt.
Begär offert!**

Ab Bautas Oy
ByggCenter Jakobstad
Vd/Tj Jan Fagerholm
0504112295
Bottenviksvägen 33
68600 Jakobstad
jan.fagerholm@byggcenter.fi
www.bautas.fi

Ab Bautas Oy
KANNUSTALO Vasa-Jakobstad
NunnaUuni Myynti Vaasa
www.bautastakka.fi
Vörågatan 13
65100 Vasa
jan.fagerholm@byggcenter.fi
jan.fagerholm@kannustalo.fi
0504112295

BAUTAS
ByggCenter

Bottenviksvägen 33, Jakobstad

Vörågatan 13, Vasa

www.nunnauni.com, www.kannustalo.fi

INKAST AMANDA AUDAS-KASS

Välkommen till
vår sommardusch!

NÄR JAG SKRIVER den här texten är jag nyduschad.

Jaha? tänker ni kanske nu. Intresseklubben antecknar. Som man sa i Pedersöre i slutet av 90-talet när någon sa något riktigt ointressant.

Så jag försöker igen:

När jag skriver den här texten har jag just tagit årets första dusch i sommarhuset.

Jaha? tänker ni kanske fortfarande. Så tänker ni antagligen om ni aldrig har duschat i vårt sommarhus. Du som däremot har gjort det, du är betydligt mera ödmjuk. För du vet vad jag talar om. Snart vet ni andra också.

Välkomna till vår sommardusch!

Jag hinner knappt vrida igång duschstrålen innan jag med brutal häftighet påminns om att vattnet sprutar ut lite här och där i vår sommardusch. En duschstråle som håller sig till munstycket är uppenbarligen alldeles för förutsägbart och vår dusch gör i stället precis som den själv vill. Medan jag masserar in balsam i håret noterar jag att vår salongsvägg också får sig en ofrivillig dusch, vilket säger något om vår ytterst oortodoxa placering av duschskåpet. Och under duschens gång ropar min sväger att han måste komma förbi och hämta några verktyg men att han lovar att inte titta.

ÖFÖRUTSÄGBAR DUSCHSTRÅLE. I salongen. Sällan i avskildhet. Det är vår sommardusch, det. När jag skriver den här texten är det alltså en sådan dusch jag har bakom mig. När jag skriver den här texten är det alltså ett renoveringsprojekt vi har framför oss, jag och min stora sommarfamilj.

Men årets renoveringsprojekt är inte duschen. I sommar väljer vi golv på nedre våningen om vi måste välja. Och det måste vi. Vi kan inte göra både ock.

Vi har helt enkelt inte råd.

Trots det anser jag mig vara rik. Jag har ju precis allt jag behöver i det här sommarhuset. Gemenskap. Frid. Och det där som kallas samvetsro, det som vi sjunger om i en psalm en helt annan tid på året.

Jag är enbart tacksam, inte det minsta stolt. Så lite av det som verkligen gör skillnad i mitt liv beror på mig själv, så mycket på de gåvor som kom på köpet med det liv som är mitt.

Jag känner mig rikt välsignad och jag påminner mig själv om att svaret på den välsignelsen alltid måste vara att försöka välsigna andra med mitt överflöd. Det ekonomiska överflödet, ja. Men ännu mer vill jag dela med mig av det överflöd av gemenskap, frid och samvetsro som finns i det sommarhem som är vårt.

Välkommen till vår sommardusch!

Amanda Audas-Kass är lärare i modersmål och bloggare.

REGNBÅGSMÄSSA FLYTT

Herren är vår herde

Med anledning av insändarna i KP 21.6 om att Regnbågsmässan inte kan fira välsignelse av ett samkönat par i sin traditionella gudstjänst i Johannes församling och för att inget ska lämna oklart i frågan, har jag glädjen att meddela att Regnbågsmässan 2017 i anknytning till den finlands-svenska Regnbågshelgen och mässans eget 10-årsjubileum, börjat sina förberedelser för att med temat "Kärleksförbund" fira bröllop i S:t Lars kyrka

13.10.2017 klockan 19:00.

Regnbågsmässan inbjuder nu ett regnbågspår som önskar vigsel, att fira i mässan med oss, med hela regnbågskollektivet samlat som Guds självklara familj, beskyddande, älskande och välsignande. Den som funderar på möjligheten att vara det första regnbågspår som vigs i vår Regnbågsmässa, kan gärna ta kontakt med arrangörerna.

Som vigselpräst har mässan glädjen att önska Jarmo

Juntumaa välkommen. Predikans tema är "Nytt vin i nya läglar". Mässans volontärer medverkar; bl.a. trädgårdsmästaren Johan Finne med interaktivt konstverk, Monika Pensar & grupp med den kollektiva Kroppsbönen, Johan Brandt & co med förbön. Regnbågsmässans medarrangörer är Vanda svenska församling, Regnbågsankan, RegnbågsMissionen och rörelsen Gemenskap.

Mässan har tidigare ärlig-

gen ordnats i Diakonissanstaltens kapell 2007, Domkyrkans högra kapell 2008 och i Johanneskyrkan 2009-2016. Vi tackar för alla intensiva år, alla som dragit sitt strå till stacken och även burit sitt kors, samt för möjligheten att denna gång fira gudsfolkets glädjefest till fullo, med nytt vin i nya läglar.

MONIKA PENSAR

Regnbågsmissionen

Uppskattad vårfest i Olaus Petri

Dagen började med ösregn och jag var säkert inte den enda som suckade till Gud och bad att solen skulle titta fram på eftermiddagen. Musikleken i OP-kyrkan skulle nämligen ha sin vårfest som skulle inledas i prästgårdens trädgård klockan fyra med korb och bröd och mingel.

Som vanligt var jag sen och när jag öppnade kyrkdörren möttes jag av ett myller av barnvagnar. Folk skyndade förbi med småbarn och bebisar på armen och när vi steg in i församlingssalen fanns det inte en enda ledig stol.

Kyrkoherde **Timo Viinikka** hälsade välkommen, och sedan var det de minsta bebisarnas tur att visa hur roligt det är att flyga runt till musiken under barn- och ungdomsledare **Sussi Isaksson** inspirerande ledning. Hunden Ludde kom också fram och hälsade. Sedan togs änglavingarna fram och alla fick sjunga sången "Det finns en ängel som skyddar mej".

Jag tittade mig förvånad omkring på alla unga familjer som trängdes i salen. Mammorna lyste av glädje och papporna mys-

te av stolthet.

Alla tyckte trivas fast det kan vara förfärligt tungt att bära och lyfta och klappa och stampa med en 10 kilos unge i famnen.

Sångerna var omväxlande och barnen njöt av att vifta med små chiffongdukar i olika färger medan de dansade runt och sjöng "Gud vill ha en plats i mig".

Plötsligt fanns en stor och grann "fallskärm" på golvet och de minsta fick sätta sig på den och de större barnen och föräldrarna lyfte upp kanterna och trasade runt medan de sjöng "Jungfru, jungfru, jungfru, jungfru skär, här är karusellen..." Vips var fallskärmen ett tak över barnen och man sjöng "Du omsluter mig på alla sidor och håller mej i din hand".

När festen led mot sitt slut sjöngs vårsången om krokus, tussilago och vitsippa i tre stämmor. Kyrkoherde Viinikka bad "Gud som haver barnen kär" och sedan sjöng alla "Den blomstertid nu kommer".

Macke Andergård ack-

DET VAR en dag då både barn och föräldrar trivdes.

ompanjerade skickligt alla festens sänger på gitarr.

Men det var inte slut på det roliga ännu. Föräldrar och mor- och farföräldrar kunde njuta av en sista kopp kaffe, medan en lång ringlande kö med förväntansfulla barn väntade på att få meta någon rolig sak åt sig, och en stund senare kom en massa färggranna bal-

longer seglande. De minsta barnen som släppt sina ballonger fick se hur de svävade under taket, och kyrkoherde Viinikka undrade hur man skulle få ner dem om de rymde in i kyrksalen. Men allt slutade lyckligt och alla gick hem i det vackra vädret efter en glad och trivsamt fest.

• SYNNOVE ISAKSSON

Hasse Andersson i Åminne 28.7!

7.7 Black Ingvars & 2 Blygga Läppar • 12.7 Allsång
14.7 Skumparty • 21.7 Lasse Stefanz & Tomas Fantz
28.7 Hasse "Kvinnaböske" Andersson & Nilzons
1.8 Steve n Seagulls • 5.8 Mikael Wiehe • 11.8 Pökerz,
Boothill Stomper & Cotton Eye Joe Show • 13.8 Sirocco •
23.9 Donnez & Engdahls • 7.10 Sen kväll i Åminne

Förköp till alla våra evenemang via Studio Ticket, NetTicket.fi och deras ombud. Mer info på www.aminnefolkpark.fi

Åminne Folkpark

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

PEDERSÖRE TEATER 2017

FRIHETSDRÖMMAR

ETT SKÅDESPEL AV TOMMY OLIN
I REGI AV LILIAN PETERSSON

FÖRESTÄLLNINGAR:
FREDAG 7.7 KL. 19, SÖNDAG 9.7 KL. 14,
ONSDAG 12.7 KL. 19, FREDAG 14.7 KL. 19,
SÖNDAG 16.7 KL. 14, ONSDAG 19.7 KL. 19,
FREDAG 21.7 KL. 19, SÖNDAG 23.7 KL. 19

BOKNINGAR
MÅ-FRE, SÖ KL. 12-13, 16-17
PÅ 050 413 1740
DYGNET RUNT PÅ
WWW.PEDERSORETEATER.FI

Kommer i augusti!

//

Ibland framförs argumentet att Bibeln är så föråldrad att den inte har något att säga oss i dagens diskussion om sexualitet och äktenskap. Jag hävdar tvärtom att Bibeln fortsättningsvis är den viktigaste källan till kristen tro och kristet liv, men att den behöver tolkas som helhet, och inte som en kokbok med färdiga recept för alla situationer i livet oberoende av tid och plats.

Björn Vikström

Kärlekens mångfald
– Kärlekens, sexualitetens, parförhållandets och äktenskapets teologi
Utkommer i augusti.

Biskop Björn Vikström gestaltar sin och kyrkans syn på kärlek och äktenskap i sin nya bok. Hur kan kyrkan på bästa sätt relatera till de nya situationer som medlemmarna lever i, och vilka utmaningar ställer den nya äktenskapslagen kyrkan inför?

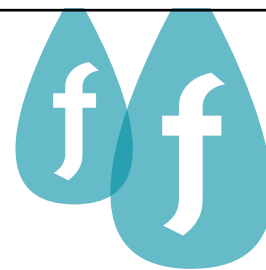
Foto: Nicklas Storbjörk

Fontana Media ger ut cirka tio egna titlar per år. Vi har också ett stort utbud av böcker från andra förlag. Kika in i vår nätbokhandel på fontanamedia.fi.

Fontana Media www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

Pocketläsning för lata dagar!

Lena Helgesson
CP-barnet
– Kampen, sorgen, glädjen

”Jonas hade en cp-skada och jag ville inte kännas vid den. Tälde den inte helt enkelt.”

Lena Helgesson är mamma till ståupparen, författaren och skådespelaren Jonas Helgesson som är född med en cp-skada. Hon berättar om kampen, vändorna och lyckan.

Libris, pocket

8,00

Naomi Linehan, Kari Rosvall
Barnet från ingenstans

Kari Rosvall var ett av de tiotusentals barn som avlades för att bli en del av Hitlers rena, ariska tyska rike. Under sin uppväxt anar Kari att det är något konstigt med hennes förflutna. Men först när hon är 64 år börjar bilden klarna.

Libris, pocket

8,50

Brené Brown
Resa sig stark

Brené Brown undersöker vad som händer i oss när vi slagit i botten och ska försöka ta oss upp igen. Vilka känslor har vi då vi ligger där nedslagna? Hur gör de som klarar att komma på fötter igen?

Libris, pocket

8,50

William Paul Young
Ödehuset

Mack är på väg till ödehuset – den plats där hans yngsta dotter hölls fången och antagligen mördades. Ödehuset brottas med de stora frågorna. Om Gud finns, hur kan det då finnas så mycket lidande och ondska i världen? Är Gud kanske inte den vi tror?

Libris, pocket

8,50

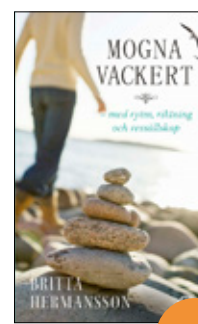
Patricia Tudor-Sandahl
Längtan visar vägen
– 365 texter för din inre hälsa

En kort text om livet för årets alla dagar.

”Mitt i livet rörde något vid mitt hjärta, gläntade på dörren till ett inre rum och väckte en kraft som jag hittills bara anat.”

Libris, pocket

8,50

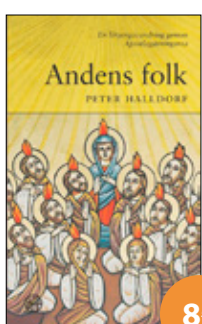

Britta Hermansson
Mogna vackert
– med rytm, riktning och resällskap

I *Mogna vackert* ger Britta Hermansson alla oss mitt-i-livet-människor tre verktyg att använda för att våga ta emot det liv som har getts oss, istället för att krampaktigt försöka få ihop det så kallade livspusslet.

Libris, pocket

8,50

Peter Halldorf
Andens folk

Följ med på en vandring genom Apostlagärningarna. Peter Halldorf följer händelseutvecklingen i Apostlagärningarna men tar under vägen upp tematiska frågor som tradition och förnyelse, ledarskap, vittnesbörd och andlig urskillning. Frågor som förblir angelägna i vår egen tid.

Libris, pocket

8,50

Peter Halldorf
Heligt år

I *Heligt år* ger Peter Halldorf bakgrunden till det kristna årets framväxt samt vägledning till hur kyrkoåret kan fördjupa liv och gudstjänst. Vi tas med på en vandring genom det heliga årets olika tider. Fasta och fest, vardag och söndag, apostladagar och martyrdagar blir en väg som låter oss träda in i Guds rike.

Libris, pocket

8,50

Vi ses i Pieksämäki!

Fontana Media är med på Kyrkans Ungdoms sommarläger i Pieksämäki 25–30.7. Vi dukar upp ett stort utbud av böcker och ordnar **fyndkarusell!** ett nytt lass med böcker till nedsatt pris varje dag. Vi ses!